SPIS TREŚCI

Wprowadzenie **9**

1.
Bezpieczeństwo w wymiarze konceptualnym i teoretycznym **17**

1.1. Bezpieczeństwo i zmieniająca się natura zagrożeń w dobie przemian globalnych 17
1.2. O trudnościach w definiowaniu bezpieczeństwa - implikacje dla teorii i praktyki 30
1.3. Pojęcie i istota bezpieczeństwa 34
1.4. Podstawowe ujęcia bezpieczeństwa 37
1.4.1. Ujęcie podmiotowe 38
1.4.2. Ujęcie przedmiotowe 42
1.4.3. Ujęcie procesualne 48
1.5. Między bezpieczeństwem „negatywnym" a „pozytywnym" 54
1.6. Pojęcie i istota bezpieczeństwa energetycznego 58
1.6.1. Znaczenie bezpieczeństwa energetycznego 58
1.6.2. Pojęcie i istota bezpieczeństwa energetycznego w Unii Europejskiej 62
1.6.3. Pojęcie i istota bezpieczeństwa energetycznego na przykładzie Polski 66
1.7. Bezpieczeństwo energetyczne w perspektywie teoretycznej 70
1.7.1.(Neo)realizm i geopolityka wobec bezpieczeństwa 71
energetycznego 72
1.7.2. Bezpieczeństwo energetyczne w ujęciu (neo)liberalnym 78
1.8. Wnioski 89

2.
Zapotrzebowanie na energię i surowce w świecie - bilans energetyczny **93**

2.1. Ropa (oraz produkty ropopochodne) 96
2.2. Gaz ziemny 103
2.3. Węgiel kopalny 110
2.4. Energia jądrowa 115
2.5. Energia odnawialna 122
2.6. Wnioski 132

3.

Uwarunkowania bezpieczeństwa energetycznego Unii Europejskiej 135

3.1. Podstawowe informacje o rynku energetycznym UE 135
3.2. Import gazu ziemnego i ropy naftowej do UE 149
3.2.1. „Brama wschodnia" 149
3.2.1.1. „Dialog energetyczny UE - Rosja" 188
3.2.1.2. „Azja Środkowa" 196
3.2.2. „Brama południowa" 206
3.2.3. „Brama północna" 211
3.3. Import węgla do UE 212
3.4. Energia jądrowa w UE 226
3.5. Energia odnawialna w UE 232
3.6. Wnioski 248

4.
Bezpieczeństwo energetyczne na przykładzie Polski 253

4.1. Uwagi ogólne 253
4.2. Węgiel 256
4.2.1. Węgiel kamienny 256
4.2.2. Węgiel brunatny 259
4.3. Gaz – znaczenie i perspektywy rozwoju 262
4.3.1. Zasoby, wydobycie i zużycie gazu 262
4.3.2. Korytarz Północ-Południe 265
4.3.3. Terminal LNG 268
4.3.4. Gaz łupkowy 270
4.4. Morze Bałtyckie – problemy bezpieczeństwa energetycznego i gospodarczego 274
4.4.1. Czynniki konkurencyjności portów polskich 274
4.4.2. Konkurencyjność międzynarodowa polskich portów morskich po 1989 r. 278
4.4.3. Współczesny wymiar konkurencyjności międzynarodowej portów polskich w regionie Morza Bałtyckiego 282
4.4.4. Polskie Porty Morskie – obroty ładunkowe i tranzytowe 287
4.4.5. Gdańsk, Gdynia, Szczecin, Świnoujście – struktura ładunków 289
4.4.6. Przykład portu Gdańsk 292
4.5. Obecność Rosji w przestrzeni gospodarczej Morza Bałtyckiego 294
4.5.1. Rozbudowa rosyjskich portów morskich 294
4.5.2. Nord Stream a Polska 297
4.6. Energia odnawialna 299
4.6.1. Struktura i specyfika odnawialnych źródeł energii w Polsce 299
4.6.2. Biomasa i biogaz 301
4.6.3. Energetyka wiatrowa 304
4.7. Energia jądrowa 306
4.8. Wnioski 311

Zakończenie 315

Bibliografia **319**

Spis tabel i rysunków **348**

Załączniki **352**

Informacje o autorach **391**